

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Innocentius episcopus seruus seruorum Dei, Venerabilibus fratribus archiepiscopo Moguntino, & episcopo Cameracensi, & dilecto filio Scholastico sancti Germanis, Salutem & apostolicam benedictionem. Ut Adolphus Colonensis archiepiscopus incidat in foueā quam parārat, & intret impius gladius in cor eius, pertinax ipsius inobedientia, perjurium iteratū, & proditio vulgata depositunt. Ipse enim nec Deum timens, nec reueritus hominem, nec Colonensis ecclesiae dignitatem at-tendens, in offensam Dei, ecclesiae Romanae cōtemptum, & suæ sedis dispendum, à se iugum obedientia excusū, iuramentum semel ac iterū prestītū violauit, & eum prodidit quem creārat. Sanè cùm olim charissimum in Christo filium nostrum illustrem Ottонem, in Romanum Imperatorem electum, coronasset in regem, & fidelitas ei prestītisset iuramentū, apud nos multipliciter instituit, ut eidem regi fauorem apostolicum impendentes, ratum, quod ipse fecerat, haberemus. Cumq; multiplicatis intercessionibus obtinuissest à nobis, ut in honorem ipsius ecclesiae Colonensis, regis deferremus honori, caput in eiusdem deuotione tepe-scere, ac manum suam ab aratro retrahens, occasione sruolas inuenire à nobis, nè quod plantārat, irrigaret, quatenus citò arcesceret planta eius, cùm solitudinem subtraheret manus plantatoris. Verūm quia neque qui plantat, neque qui rigat, est aliquid, sed qui incrementum dat Deus, inualidus nihilominus per gratiam nouis palmes: & cùm extenderet iam ramos suos, & pullularet, vidit plantator inuidus, & inuidit, & non potuit diutius occultare virum suum: quia nequam mentem iniqua operatio reuelauit, & arbor agnita est in fructu. Cōmonitus igitur & con-

uentus iterum præstítit iuramentum, quod eundem regem nunquām desereret, nec in partem alterā declinaret: sed iuramentum stabilire non potuit mentem illam, quae innata leuitatis vitio fluctuabat. Nos autem sicut non de facili crederemus, quod vir prædictus tāta dignitate sic esset aduersarius sibi p̄f, vt quod fecerat, intenderet annullare: nè quid tamen nostrā deesset solicitudinis, ad constantiam eum excitare volentes, & monitis, & minis institimus apud ipsum, & sub quanta potuimus ei distictione præcepimus, vt eidem regi assisteret, & ad promotionem eius efficaciter adspiraret, cœnus sollicitè, nè maledictionem pro benedictione acciperet, si illusisse nobis tam turpiter probaretur. Ipse vero nō attendens, quod sicut obedientia victimis antefertur, sic inobedientia idolatriæ comparatur, lora derumpens, in vitium inobedientie incidit, & contra præceptū nostrum & proprium iuramentum, corruptus pecunia sicut fertur, dominum suum temerarius prodidit: & conuersus in arcum peruersum, nobili viro Philippo duci Sueniæ contra eum impudenter adhæsit. Et nè quid eius presumptioni deesset, & nè culpa eius aliquo velamine posset palliari, nupèr Aquisgrani, vbi præfatū regē anteā solenniter coronauerat, memoratum ducem publicè coronauit: quanuis excommunicationis sentētiam incurrit, quam in ecclesia Coloniensi coram multitudine copiosa, ipso præsente, ac gerente stolam sacerdotalem in collo, & candelam in manu accensam teneret frater noster G. Rhemensis archiepiscopus, nunc episcopus Prænestinus Ap. Se. legatus promulgauit in eos, qui à præfato rege discederent, & parti alteri adhærerent. Ut igitur Colonienses, qui noluerunt in malo caput languidū imitari, sed in eiusdē regis fidelitate perstiterunt firmius,

Kk. 3

& per-

& persistunt, expugnato fermento veteri, quod voluit
tantam massam corrumpere, sint noua conspersio, sicut
sunt azymi, nihil corruptionis habentes: Cum iuxata-
nonicas sanctiones, accusatione non egeant manifesta:
vnde nos eius exēplo, qui absens corpore, præsens autem
spiritu, Corinthium damnārat absentem, potuisse in
eum sententiam promulgare: ad maiorem tamē caue-
lam, consilio fratrū nostrorum, & tam episcoporū, quād
prælatorū plurium, discretioni vestræ per apostolica scri-
pta mandamus, districtè præcipientes, quatenus cū apud
vos sint ista luce clariū manifesta, dictum archiepisco-
pum pulsatis campanis, & accensis candelis, singulis Do-
minicis diebus & festiis excommunicatum publicè mun-
cietis, & faciatis per omnes ecclesias Colonienses, & vi-
cinas dioceses, sub solennitate simili nunciari: Suffia-
ganeos, & omnes vasallos Coloniensis ecclesie, tam clé-
ricos, quam laicos, absoluto s ab eius obedientianiciant-
tes. Quia vero si tantum scelus maneret inultum, qua-
decāterd posset impunē inobedientiæ vitiū, perirem crī-
men, ac proditionis facinus perpetrare: sub eadē distri-
ctione vobis præcipimus, quatenus cū h̄c nulla possum
apud vos tergiuersatione celari, vos ēū autoritate no-
stra suffulti à pontificali officio sublatū, cuiuslibet con-
tradictionis aut appellationis obstaculo remoto, depona-
tis: nisi forsan infra mensem post factam à vobis denun-
ciationem, ad sedem Apostolicam accesserit iudicandus:
bis ad quos electionis ius noueritis pertinere, Apostolici
authoritate iniungētes, vt personā idoneam, quā tam
congruat oneri & honori, sibi eligant in pastore: Quid
si electionem contigerit aliqua fortè, quod absit, condi-
tione differri, nè bona Coloniensis ecclesie possint inten-
tim deperire, alicui persone honestæ ac prouida, & poi-
ti, cōmittatis administrationē illius. Quia verò illius se-

clesia et tāto amplius zelamus honorē, quāto clerū & popū eius deuotiores & firmiores sumus experti, nē vnitatē eius aliqua scissura corrumpat, si forsan hi ad quos electio spectat, nō potuerint cōuenire, præcipiatis eisdē, vt in aliquos viros idoneos cōferant vota sua, ad sedem apostolicam accedentes, cum consilio nostro, qui ad eorum concordiam faciente Domino dabimus operā efficacem, vt personam idoneam sibi eligant in pralatum.

CAPVT XXXV.

Hanc inserendā putaui decretalē epistolam, quia plena est rebus gerendis tum, nunc gestis. Taliter, vt meruit, de sua dignitate Adolphus est electus, & Bruno Bunnensis præpositus in eius est locū surrogatus: qui à domino apostolico archiepiscopatus insignia suscipiens, & cū Ottone quæ pacis sunt sentiens, in ciuitate qdem subditis suis præcerat. Adolphus aut̄ vir nobilis magni generis, quæ foris fuere, tenuit occupata. Erant qui postea pertentārūt animū summi pontificis, vt ad Adolphū de nudū inclinaret, sed non pualuerunt: Decreta ille sua cōseruabat, scribens Ottoni regi in hæc verba: Innocentius episcopus seruus seruorū Dei, charissimo in Christo filio illustri regi Ottoni, in Romanū Imperatore electo, Salutē & apostolicā benedictionē. Syncera intentionis affectū, quem circa promotionē regiā habuimus hactenus & habemus, explicare nos literis nō oportet, cū plenius hunc exponat affectus, & fidelius interpretentur mentem nostram opera q̄ scripturæ. Sanè præter opinionem plurium & multorū consilia, suscepimus ab initio causam tuam, de cuius promotione omnes penè penitus desperabant, & studuimus efficaciter promoueri, nec te in articulo illo reliquimus, quo per obitū inlytæ recordinationis Richardi regis Anglorū auunculi tui videbaris